

Do Sejmu wpłynął senacki projekt ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Pomimo upływu ponad 25 lat od zmian ustrojowych w Polsce ulice, place i inne obiekty wciąż mają komunistycznych patronów. Senat stwierdził, że ustawodawca nie może pozwolić na propagowanie symboliki komunistycznej, gdyż byłoby to demoralizujące dla społeczeństwa. Na równi z komunizmem należy potraktować wszystkie inne ustroje totalitarne.

Przedmiot regulacji

Zgodnie z projektem, nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować.

W przypadku podjęcia uchwały sprzecznej z ww. zakazem, znajdą zastosowanie odpowiednie przepisy ogólne stanowiące, że uchwały sprzeczne z prawem są nieważne.

W zakresie postępowania stwierdzającego nieważność podjętych uchwał, przepisy ustaw samorządowych będzie stosowało się wprost, z modyfikacją polegającą na dodaniu procedury wydania opinii przez Instytut Pamięi Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Rola samorządów

Na skutek wejścia w życie przedmiotowej ustawy, uda się wyeliminować nazwy dróg, ulic, mostów, placów i innych obiektów propagujące symbole ustrojów totalitarnych.

Projektodawcy wskazują, że wejście ustawy w życie będzie wiązało się z kosztami zarówno dla budżetu państwa, jak i samorządów. Te ostatnie odczują skutki finansowe związane z wymianą dokumentów, a ponadto wydatki na zmianę tablic z nazwami ulic. Ponadto, ustawa będzie generowała koszty postępowań zmierzających do stwierdzenia nieważności uchwał nadających nazwę niezgodną z prawem oraz wydania zarządzenia zastępczego, tj. ok. 1.200 tys. zł w perspektywie dwóch lat (w tym koszt utworzenia nowych stanowisk pracy – 300 tys. zł).

Opinia ZPP

W toku prac legislacyjnych nad projektem Związek Powiatów Polskich zaproponował szereg poprawek, w tym doprecyzowanie przepisów dotyczących zmiany nazw już obowiązujących, wydanie rozporządzenia zawierającego wykaz nazw symbolizujących komunizm lub inny system totalitarny, poszerzenie zakresu ustawy o nazwy nadawane przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego, wydłużenie terminu na zmianę istniejących nazw.

Senat uwzględnił część z nich. Szczegółowo z projektem można zapoznać się [tutaj](#).